

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

Warszawa, 30/04/2008r.

RPO-587846-I/08/AK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Zbigniew Ćwiąkalski
Minister Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze

W związku z publikacjami prasowymi na temat instytucji biegłego sądowego (*Jak wykluczyć licytacje po zaniżonej cenie*, „Rzeczpospolita” z dnia 11 kwietnia 2008 r. oraz *Biegłych sądowych trzeba zreformować*, „Rzeczpospolita” z dnia 21 kwietnia 2008 r.), działając na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.; dalej ustawa o RPO), zwracam się do Pana Ministra w przedmiotowej sprawie.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.; dalej: Prawo o ustroju sądów powszechnych) w art. 157 § 2 zawiera delegację do określenia przez Ministra Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, „trybu ustanawiania biegłych sądowych, pełnienia przez nich czynności oraz zwalniania ich z funkcji”. W tym samym trybie Minister może również określić szczegółowe zasady powoływania i działania zespołów biegłych sądowych. Minister Sprawiedliwości, korzystając z ustawowego upoważnienia, rozporządzeniem z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie biegłych sądowych (Dz. U. Nr 15, poz. 133; dalej: rozporządzenie w sprawie biegłych) odniósł się do bardzo szerokiego zakresu spraw związanych z powoływaniem, funkcjonowaniem i odwoływaniem biegłych sądowych.

Cytowane wyżej upoważnienie ustawowe, wraz z wydanym na jej podstawie rozporządzeniem, może budzić wątpliwości natury konstytucyjnej. Tytułem przykładu można wskazać, iż w ustawie odnajdujemy jedynie delegację do ustanowienia „trybu ustanawiania biegłych”, podczas, gdy Minister rozporządzeniem m.in. określił czas pełnienia czynności przez biegłego (§ 1 ust. 2), wprowadził liczne kwalifikacje do występowania w roli biegłego (§ 12) oraz ustanowił nadzór prezesa sądu okręgowego nad biegłymi (§18). W świetle powyższego, wobec upoważnienia do uregulowania jedynie

kwestii proceduralnych („tryb ustanawiania [...], pełnienia [...] oraz zwalniania”) powstaje pytanie co do zarówno poprawności wykonania sformułowanej w art. 157 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych delegacji, jak również odnośnie do zakresu materii objętych rozporządzeniem w sprawie biegłych.

Jak wskazuje autor artykułu *Biegłych sądowych trzeba zreformować*, („Rzeczpospolita” z dnia 21 kwietnia 2008 r.), w opinii prezesa Stowarzyszenia Rzecznawców Ekonomicznych, najważniejszymi zagadnieniami wymagającymi szczegółowej regulacji są kwestie: kto i na podstawie jakich kryteriów będzie powoływał biegłych, jak ma być prowadzona ich lista, jaki ma być nadzór nad pracą biegłego oraz jakie będą zasady wynagradzania biegłych.

W tym kontekście, biorąc pod uwagę istotną z punktu widzenia gwarancji procesowych jednostki funkcję biegłego sądowego, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat prowadzonych w Ministerstwie prac legislacyjnych, planowanego terminu ich zakończenia i ewentualnego wniesienia projektu ustawy do Sejmu.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski